

[Start](#) / [Dokument & lagar](#) / [Djurskyddslag \(1988:534\)](#)

Djurskyddslag (1988:534)

t.o.m. SFS 2018:53

SFS nr: 1988:534

Departement/myndighet: Näringsdepartementet RSL

Utfärdad: 1988-06-02

Omtryck: SFS 2003:1077

Ändrad: t.o.m. SFS 2018:53

Upphävd: 2019-04-01

Författningen har upphävts genom: SFS 2018:1192

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [Övergångsbestämmelser](#)

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag avser vård och behandling av husdjur och försöksdjur. Den avser också andra djur om de hålls i fångenskap. *Lag (2005:1226)*.

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

1 a § Lagen kompletterar sådana bestämmelser i EG-förordningar (EG-bestämmelser) som faller inom lagens tillämpningsområde.

Regeringen skall i Svensk författningssamling ge till känna vilka grundförordningar som avses.

I fråga om EG-bestämmelser som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs som komplettering av EG-bestämmelserna.

Lag (2006:809).

Definitioner

1 b § Med försöksdjur avses djur som används eller är avsedda att användas i djurförsök.

Med försöksdjur avses även djur som har använts eller har varit avsedda att användas i djurförsök och som förvaras på en anläggning eller i ett annat förvaringsutrymme för försöksdjur. *Lag (2012:526).*

1 c § Med djurförsök avses användning av djur för

1. vetenskaplig forskning,
2. sjukdomsdiagnos,
3. utveckling och framställning av läkemedel eller kemiska produkter,
4. undervisning, om användningen innebär att djuret avlivas, utsätts för operativt ingrepp, injektion eller blodavtappning eller om djuret orsakas eller riskerar att orsakas lidande, samt
5. andra jämförliga ändamål.

Med djurförsök enligt denna lag avses också framställning av djur med förändrad arvs massa, om gentekniska, kemiska eller andra liknande metoder används samt, i de fall djur kan orsakas lidande, bevarande genom avel av en stam av djur med förändrad arvs massa med bibehållande av djurens genetiska egenskaper. *Lag (2012:526).*

Grundläggande bestämmelser om hur djur skall hållas och skötas

2 § Djur skall behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

Djur som används i djurförsök skall inte anses vara utsatta för onödigt lidande eller sjukdom vid användningen, om denna har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd. *Lag (2005:1226).*

3 § Djur ska ges tillräckligt med foder och vatten och tillräcklig tillsyn. Fodret och vattnet ska vara av god kvalitet och anpassat efter det djurslag som utfodras.

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur samt hägn ska ge djuren tillräckligt utrymme och skydd. Stall och andra förvaringsutrymmen för djur ska hållas rena.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om

1. utfodring och vattning av djur, och
2. stall och andra förvaringsutrymmen för djur samt hägn.

Första stycket gäller inte försöksdjur, om djuret inte hålls i fångenskap. *Lag (2007:1394)*.

3 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet att låta förpröva stall och andra förvaringsutrymmen för djur samt hägn, och
2. skyldighet att låta förpröva ny teknik inom djurhållningen.

Regeringen får meddela föreskrifter om att den myndighet som regeringen bestämmer ska ålägga den som inte låter förpröva stall, andra förvaringsutrymmen för djur eller hägn att betala en särskild avgift. Den särskilda avgiften ska uppgå till minst 10 000 kr och högst 40 000 kr. När föreskrifter om avgiftens storlek meddelas ska hänsyn tas till förprovningens komplexitet och omfattning.

Avgiften ska tas ut av den som ägde stallet, förvaringsutrymmet eller hägnet när en åtgärd som kräver förprovning vidtogs.

Om det finns särskilda skäl får ägaren av stallet, förvaringsutrymmet eller hägnet helt eller delvis befrias från avgiften. *Lag (2007:1394)*.

3 b § Om en åtgärd i fråga om stall, annat förvaringsutrymme för djur eller hägn som kräver förprovning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 3 a § första stycket 1 har vidtagits utan sådan provning, ska den myndighet som regeringen bestämmer förbjuda att utrymmet eller hägnet används för att hysa djur. Förbud ska dock inte meddelas, om myndigheten finner att åtgärden kan godkännas i efterhand. *Lag (2007:1394)*.

4 § Djur skall hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för eller förbud mot viss djurhållning. *Lag (2007:362)*.

5 § Djur får inte överansträngas.

Inte heller får de agas eller drivas på med redskap som lätt kan såra eller på annat sätt skada djuret.

6 § Djur får inte hållas bundna på ett för djuren plågsamt sätt eller så att de inte kan få behövlig rörelsefrihet eller vila eller tillräckligt skydd mot väder och vind.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur djur får hållas bundna.

Lag (2007:362).

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av djur. *Lag (2007:362).*

8 § Vid transport av djur skall transportmedlet vara lämpligt för ändamålet och ge djuret skydd mot värme och köld samt mot stötar, skavning och liknande. I den utsträckning det behövs skall djuren hållas skilda från varandra.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för eller förbud mot transport av djur. *Lag (2007:362).*

9 § Om ett djur är sjukt, skadat eller på annat sätt genom sitt beteende visar tecken på ohälsa, skall djuret snarast ges nödvändig vård, vid behov av veterinär, eller andra åtgärder vidtas, om inte sjukdomen eller skadan är så svår att djuret måste avlivas omedelbart. *Lag (2003:1077).*

Sexuella handlingar med djur

9 a § Det är förbjudet att genomföra sexuella handlingar med djur.

Förbudet omfattar inte handlingar som utförs av veterinärmedicinska skäl, i samband med avel eller av liknande berättigade skäl. *Lag (2014:112).*

Operativa ingrepp m.m.

10 § Det är förbjudet att göra operativa ingrepp på eller ge injektioner till djur i andra fall än när det är befogat av veterinärmedicinska skäl.

Första stycket gäller inte ingrepp som görs eller injektioner som ges i sådan verksamhet som har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om operativa ingrepp på eller injektioner till djur samt föreskrifter om undantag från första stycket, om det finns särskilda skäl. *Lag (2007:362).*

11 § En veterinär eller någon annan som tillhör djurhälsopersonalen enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska anlitas, om någon av följande åtgärder behöver vidtas:

1. operativa ingrepp på eller injektioner till djur,
2. annan behandling i syfte att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller skada hos ett djur, om behandlingen kan orsaka lidande som inte är obetydligt, eller
3. behandling under allmän bedövning eller under lokal bedövning genom injektion.

Första stycket gäller inte brådskande åtgärder som vidtas i syfte att rädda djurets liv eller att lindra dess lidande.

I sådan verksamhet som har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd får injektioner ges och ingrepp och behandlingar utföras också av den som har föreskriven utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från första stycket.

Lag (2009:303).

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot

1. tillförsel av hormoner eller andra ämnen till djur för att påverka djurets egenskaper i annat syfte än att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom, eller
2. avel med sådan inriktning som kan medföra lidande för djuren eller påverka djurens naturliga beteenden.

Första stycket 1 gäller inte ämnen som omfattas av lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter.

Lag (2007:362).

12 a § Har upphävts genom *lag (2009:303).*

Slakt m.m.

13 § När djur förs till slakt och när de slaktas ska de skonas från onödigt obehag och lidande. Detsamma gäller när djur avlivas i andra fall. *Lag (2012:526)*.

14 § Husdjur skall vid slakten vara bedövat när blodet tappas av. Andra åtgärder vid slakten får inte vidtas innan djuret är dött.

Första stycket första meningen gäller inte om ett djur till följd av sjukdom eller olycksfall måste slaktas genast.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från första stycket första meningen för fjäderfä och kaniner. *Lag (2007:362)*.

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om slakt och om avlivning av djur i andra fall. *Lag (2007:362)*.

Tillståndsplikt för viss djurhållning

16 § Tillstånd till verksamheten ska den ha som yrkesmässigt eller i större omfattning

1. håller, föder upp, upplåter eller säljer sällskapsdjur eller tar emot sällskapsdjur för förvaring eller utfodring,
2. håller, föder upp, upplåter eller säljer hästar eller tar emot hästar för förvaring eller utfodring eller använder hästar i ridskoleverksamhet, eller
3. föder upp pälsdjur.

Frågor om tillstånd prövas av den myndighet som regeringen bestämmer. Myndigheten får också återkalla ett beviljat tillstånd.

Vid tillståndsprövningen ska särskild hänsyn tas till att den sökande kan anses lämplig att bedriva verksamheten och att de anläggningar i vilka verksamheten ska bedrivas är lämpliga från djurskyddssynpunkt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. villkoren för att en verksamhet ska anses vara av större omfattning,
2. undantag från första stycket. *Lag (2008:660)*.

Tävling med djur och förevisning av djur

17 § Djur får inte tränas för eller användas vid tävling på sådant sätt att de utsätts för lidande. Detsamma gäller vid film-, videogram- eller televisioninspelning och föreställning eller annan förevisning som anordnas för

allmänheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om sådan användning av djur.

Lag (2007:362).

18 § Ett djur som tränas för eller deltar i tävling på tävlingsbana får inte utsättas för dopning eller andra otillbörliga åtgärder som påverkar djurets prestationsförmåga eller temperament.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka åtgärder som är otillåtna.

Lag (2007:362).

Djurförsök

19 § Djurförsök får äga rum endast under förutsättning

1. att det syfte som avses med verksamheten inte kan uppnås med någon annan tillfredsställande metod utan användning av djur,
2. att så få djur som möjligt används,
3. att verksamheten utformas så att djuren inte utsätts för större lidande än vad som är absolut nödvändigt, och
4. att det vid verksamheten inte används andra djur än sådana som fötts upp för ändamålet. *Lag (2005:1226).*

19 a § För att få använda, föda upp, förvara eller tillhandahålla försöksdjur fordras tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Ett tillstånd får återkallas.

I tillståndet ska anges

1. den fysiska person som är innehavare av tillståndet eller, om innehavaren är en juridisk person, en ställföreträdare för denne, och
2. de personer som innehar de funktioner som anges i 20 § första styckena 1 och 2.

Vid tillståndsprövningen ska särskild hänsyn tas till om den sökande kan anses lämplig att bedriva verksamheten och om de anläggningar som verksamheten ska bedrivas i är lämpliga från djurskyddssynpunkt.

Vid prövning av tillstånd till uppfödning av försöksdjur ska hänsyn också tas till behovet av sådana djur. *Lag (2012:526).*

19 b § Den person som avses i 19 a § andra stycket 1 ska se till att verksamheten bedrivs enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt de EU- bestämmelser som kompletteras av lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om uppgifter som ska genomföras enligt första stycket och om utbildning och kompetens som ska finnas vid utförandet av sådana uppgifter. *Lag (2012:526)*.

20 § Vid verksamhet som avses i 19 a § ska det finnas

1. en eller flera föreståndare som ansvarar för att bedriva verksamheten,
2. en veterinär eller, när det är lämpligare, en annan kvalificerad expert som ger råd och anvisningar om hur verksamheten ska bedrivas och som bistår vid behandling av djuren,
3. personal som är tillräckligt stor för verksamheten och som har den utbildning och kompetens som behövs för verksamheten, och
4. ett djurskyddsorgan som ger råd till personalen i frågor om djurskydd och övervakar verksamheten från djurskyddssynpunkt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om vilka uppgifter och vilken utbildning och kompetens som en föreståndare, en veterinär eller en expert ska ha och om vilken utbildning och kompetens personalen ska ha.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om djurskyddsorganets uppgifter och sammansättning. *Lag (2012:526)*.

21 § Utöver tillstånd enligt 19 a § krävs för användning av djur i ett djurförsök godkännande från etisk synpunkt av en regional djurförsöksetisk nämnd innan användningen påbörjas.

Vid prövningen av ett sådant ärende ska försökets betydelse vägas mot lidandet för djuret.

Försöket ska utifrån graden av lidande hos djuret klassificeras i någon av kategorierna terminal, ringa svårhet, måttlig svårhet eller avsevärd svårhet.

En ansökan om djurförsök får bifallas endast om en sådan användning av djur kan anses angelägen från allmän synpunkt och förutsättningarna i 19 § 1-3 är uppfyllda.

Vid prövningen av ärendet ska det även beslutas om försöket ska utvärderas i efterhand.

En djurförsöksetisk nämnd får återkalla ett godkännande enligt första stycket om djurförsöket inte utförs i enlighet med godkännandet. *Lag (2012:526)*.

21 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. ansökan om användning av djur i djurförsök, och
2. undantag från kravet på godkännande av djurförsök.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om

1. prövningen av ett ärende om godkännande av djurförsök, och
2. utvärderingen i efterhand av godkända djurförsök.

Lag (2012:526).

21 b § Det ska finnas en central djurförsöksetisk nämnd som ska

1. pröva överklaganden enligt 37 a § första stycket av en regional djurförsöksetisk nämnds beslut, och
2. utföra en sådan utvärdering i efterhand som avses i 21 § fjärde stycket. *Lag (2012:526).*

21 c § Den centrala djurförsöksetiska nämnden ska bestå av en ordförande och sex övriga ledamöter. Av de övriga ledamöterna ska fyra ha vetenskaplig kompetens och två vara lekmän. En av lekmännen ska företräda djurskyddsintressen. Ersättare för ledamöterna får utses.

Ordföranden och den eller de som utses till ersättare för ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare.

Ledamöter och ersättare ska utses av regeringen för en bestämd tid. *Lag (2012:526).*

21 d § Den centrala djurförsöksetiska nämnden är beslutför när ordföranden och minst tre ledamöter med vetenskaplig kompetens och minst en lekman är närvarande. Ledamöterna med vetenskaplig kompetens ska alltid vara i flertal, när ett ärende avgörs.

Nämnden är beslutför med ordföranden ensam vid

1. förberedande åtgärd,
2. rättelse av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende,
3. annat beslut som inte innebär något slutligt avgörande av ett ärende, och
4. prövning av en fråga om avvisning eller avskrivning av ett ärende.

Ordföranden får överlämna sådana uppgifter som avses i andra stycket till en föredragande vid nämnden. *Lag (2012:526).*

21 e § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar ytterligare föreskrifter om den centrala djurförsöksetiska nämnden. *Lag (2012:526)*.

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot uppfödning, förvaring, tillhandahållande eller användning av försöksdjur.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får beträffande djurförsök meddela föreskrifter om undantag från lagens bestämmelser. *Lag (2007:362)*.

22 a § Den som fångar försöksdjur som är viltlevande ska ha den utbildning och kompetens som krävs för uppgiften. Vid infångandet ska metoder användas som inte utsätter djuren för onödigt lidande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådan utbildning och kompetens och sådana metoder som avses i första stycket. *Lag (2012:526)*.

23 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som föder upp, förvarar, tillhandahåller eller använder försöksdjur ska

1. märka djuren,
2. upprätta instruktioner för verksamheten, och
3. föra anteckningar och lämna upplysningar om verksamheten och djuren. *Lag (2012:526)*.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll

24 § Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna utövas av länsstyrelserna och andra statliga myndigheter i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll ska ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i den omfattning som behövs för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt. *Lag (2008:660)*.

Kontrollmyndigheternas övriga åligganden

24 a § Den kontrollmyndighet som regeringen bestämmer samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar vid behov råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll ska genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna. *Lag (2008:660)*.

24 b § Den myndighet som utövar offentlig kontroll skall verka för att överträdelser av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, beivras. *Lag (2006:809)*.

24 c § Har upphävts genom *lag (2008:600)*.

24 d § Har upphävts genom *lag (2008:600)*.

24 e § Har upphävts genom *lag (2008:600)*.

24 f § Har upphävts genom *lag (2008:600)*.

Föreskrifter om offentlig kontroll

25 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll ska bedrivas, och
2. skyldighet för ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna information till den samordnande kontrollmyndighet som avses i 24 a § första stycket. *Lag (2008:660)*.

25 a § Regeringen får meddela föreskrifter om vilka bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd som skall tillämpas vid offentlig kontroll av andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur. *Lag (2006:809)*.

Avgifter

25 b § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift

1. för offentlig kontroll enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, och
2. i ärenden enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter som tas ut av myndigheter och av kontrollorgan. *Lag (2008:660)*.

25 c § Har upphävts genom *lag (2008:600)*.

25 d § Har upphävts genom *lag (2008:600)*.

Förelägganden, förbud och rättelse

26 § Utöver vad som följer av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna ska följas.

Förelägganden och förbud enligt första stycket eller enligt de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får förenas med vite, dock inte i fall som avses i 29 §.

Om någon inte rättar sig efter lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna, får en kontrollmyndighet besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad. I brådskande fall får ett sådant beslut meddelas utan föregående föreläggande. *Lag (2008:660)*.

Rätt till upplysningar och tillträde m.m.

27 § En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller som berör djurhållningen och där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för EG:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

Den som är föremål för offentlig kontroll skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Lag (2006:809).

Hjälp av Polismyndigheten

27 a § Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Lag (2018:53).

Undantag för djur som används inom försvarsmakten

28 § Bestämmelserna i 24 § andra stycket, 24 a-25 §§, 25 b § första stycket 1, 26 § andra och tredje styckena, 27 § andra stycket och 27 a § gäller inte djur som används inom Försvarsmakten. *Lag (2017:781).*

Anmälan om vanvård m.m.

28 a § Om den som tillhör djurhälsopersonalen i sin yrkesutövning finner anledning att anta att djur inte hålls eller sköts i enlighet med denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, ska denne anmäla detta till kontrollmyndigheten. *Lag (2009:303).*

Förbud att ha hand om djur

29 § Länsstyrelsen ska meddela förbud att ha hand om djur eller ett visst slag av djur för den som

1. inte följer ett beslut som en kontrollmyndighet har meddelat enligt 26 § och som är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,
2. allvarligt har försummat tillsynen eller vården av ett djur,
3. har misshandlat ett djur,
4. har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller
5. vid upprepade tillfällen dömts för brott enligt 36, 36 a eller 36 c § eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Förbud ska inte meddelas, om det är uppenbart att ett upprepande inte kommer att inträffa.

Om den som förbudet riktas mot är ägare av djuret, får länsstyrelsen dessutom ålägga honom eller henne att göra sig av med det och förbjuda honom eller henne att skaffa djur över huvud taget eller ett visst slag av djur.

Förbudet kan avse viss tid eller gälla tills vidare.

Lag (2014:112).

Omhändertagande av djur m.m.

30 § Påträffas ett djur så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret.

Den som har avlivat djuret ska informera ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om det inte är möjligt, ska länsstyrelsen underrättas. *Lag (2018:53).*

31 § Länsstyrelsen ska besluta att ett djur ska omhändertas om

1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av kontrollmyndigheten,
2. ett beslut som meddelats enligt 26 § inte följs och beslutet är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,
3. ett beslut som meddelats enligt 29 § inte följs,
4. den som har djuret i sin vård har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller
5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott enligt 36, 36 a eller 36 c § eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Länsstyrelsen ska ansvara för att omhändertagandet verkställs. *Lag (2018:53).*

32 § Trots det som föreskrivs i 31 § 1 om tillsägelse och rättelse ska länsstyrelsen eller Polismyndigheten besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart ska omhändertas om

1. det bedöms utsiktslöst att felet blir avhjälp, eller
2. ägaren till djuret är okänd eller inte kan anträffas, eller
3. det i övrigt bedöms absolut nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Om beslutet har meddelats av Polismyndigheten, ska myndigheten skyndsamt informera länsstyrelsen om beslutet. Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.

Den beslutande myndigheten ska ansvara för att omhändertagandet verkställs. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över ansvaret för verkställigheten av beslutet. *Lag (2018:53).*

33 § Beslut enligt 31 eller 32 § omfattar också avkomma som det omhändertagna djuret föder under omhändertagandet.

Sedan ett djur har omhändertagits får ägaren inte förfoga över djuret eller avkomma som omfattas av omhändertagandet utan tillstånd av länsstyrelsen. *Lag (2003:52)*.

34 § När länsstyrelsen beslutar om omhändertagande av djur, ska länsstyrelsen snarast fastställa om djuret ska säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas.

Om länsstyrelsen har beslutat att djuret ska säljas eller överlåtas på annat sätt och om det visar sig att beslutet inte kan verkställas, får länsstyrelsen i stället besluta att djuret ska avlivas.

Länsstyrelsen ska ansvara för att beslut enligt första och andra styckena verkställs. *Lag (2018:53)*.

35 § Länsstyrelsen och Polismyndigheten får ge förskott av allmänna medel på kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 31 eller 32 §.

Om ett djur omhändertas enligt 31 eller 32 §, ska kostnaden slutligt betalas av den som åtgärden har riktats mot, om det inte finns särskilda skäl till annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts, får länsstyrelsen och Polismyndigheten ta ut den kostnad som slutligen ska betalas av ägaren ur köpesumman. Köpesumman ska i första hand täcka länsstyrelsens kostnader. *Lag (2018:53)*.

Straffbestämmelser

36 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 3, 5, 6, 8-11, 13, 14, 16-19 a eller 21 §,
2. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag, eller
3. underlåter att följa ett sådant föreläggande eller bryter mot ett sådant förbud som avses i 29 §.

Om brottet har begåtts med uppsåt och avsett en förpliktelse av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt, döms till fängelse i högst två år.

Om gärningen är att anse som ringa skall inte dömas till ansvar.

Till ansvar enligt denna paragraf döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken. *Lag (2002:550)*.

36 a § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte, om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

Om brottet har begåtts med uppsåt och avsett en förpliktelse av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt, döms till fängelse i högst två år.

Om gärningen är att anse som ringa skall inte dömas till ansvar.

Till ansvar enligt denna paragraf döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken.

Lag (2006:809).

36 b § Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 22 a § andra stycket.

Om gärningen är ringa ska den inte medföra ansvar.

Om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken, ska den inte medföra ansvar enligt denna paragraf. *Lag (2012:526).*

36 c § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som bryter mot förbudet i 9 a § att genomföra sexuella handlingar med djur.

Till ansvar enligt denna paragraf döms det inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken.

Lag (2014:112).

37 § Om ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt 36 eller 36 a § för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Den som har ålagts att betala en särskild avgift enligt 3 a § andra stycket för att han inte låtit förpröva stall, andra förvaringsutrymmen för djur eller hägn döms inte till ansvar enligt 36 §. *Lag (2007:1394).*

Överklagande m.m.

37 a § En regional djurförsöksetisk nämnds beslut i ett ärende om godkännande av användning av djur i djurförsök och om återkallelse av ett sådant godkännande får överklagas till den centrala djurförsöksetiska nämnd som anges i 21 c §.

Den centrala djurförsöksetiska nämndens beslut får inte överklagas. *Lag (2012:526).*

38 § En statlig förvaltningsmyndighets beslut i ett enskilt fall får, i andra fall än vad som sägs i 37 a §, överklagas till allmän förvaltningsdomstol, om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller
3. enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Den myndighet som förordnat den officiella veterinären ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra beslut av en statlig förvaltningsmyndighet får överklagas till regeringen. Trots första stycket överklagas sådana beslut som avses där till regeringen om besluten gäller Försvarsmakten. *Lag (2017:781)*.

39 § Regeringen får meddela föreskrifter om i vilka fall ett beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen skall gälla omedelbart även om det överklagas. *Lag (2006:809)*.

Övergångsbestämmelser

1998:534

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988 då lagen (1944:219) om djurskydd samt lagen (1937:313) angående slakt av husdjur skall upphöra att gälla.

2. Beslut om förelägganden, förbud eller tillstånd som har meddelats före ikraftträdandet skall anses vara meddelade enligt den nya lagen, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar något annat.

3. Om det i lag eller annan författning hänvisas till en bestämmelse som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen. *Lag (1991:404)*.

1995:1714

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1996 men tillämpas inte i de fall där det första beslutet i ärendet fattats dessförinnan.

1998:56

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 1998.

2. I fråga om sådan användning av försöksdjur som har tillstyrkts före

ikraftträdandet krävs inte godkännande enligt 21 § i dess nya lydelse och tillämpas 2 § i dess äldre lydelse.

2002:550

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
2. Förelägganden och förbud som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller fortfarande efter lagens ikraftträdande.
3. För ärenden som väckts eller beslut som meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.
4. Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Jordbruksverket får meddela de föreskrifter som övergångsvis kan behövas.

2002:891

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
2. Tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller fortfarande efter lagens ikraftträdande.
3. För ärenden som väckts eller beslut som meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.
4. Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Jordbruksverket får meddela de föreskrifter som övergångsvis kan behövas.

2003:52

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003 i fråga om 33 § och i övrigt den 1 januari 2004.
2. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som övergångsvis kan behövas.
3. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om undantag från krav på tillstånd för verksamheter enligt 16 § som övergångsvis kan behövas. *Lag (2003:1076)*

2003:1077

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
2. Bestämmelsen i 3 a § gäller för åtgärder som kräver förprovning efter den 1 januari 2004.

2006:809

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.
2. Har upphävts genom *lag (2008:600)*.

2007:1394

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
2. Äldre bestämmelser gäller för åtgärder som kräver förprovning om de vidtagits utan godkännande på förhand före ikraftträdandet.

2008:660

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för beslut som har meddelats av en kommunal nämnd före ikraftträdandet.
3. Beslut som har meddelats av en kommunal nämnd med stöd av äldre föreskrifter gäller fortfarande.

2012:526

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för beslut av en djurförsöksetisk nämnd som överklagats före den 1 januari 2013.

2017:781

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2017.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före den 1 oktober 2017.

2018:53

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut att omhänderta ett djur har meddelats före ikraftträdandet.

All offentlig makt i Sverige utgår från
folket och riksdagen är folkets
främsta företrädare.